

Nazwa zajęć: Etyka w służbach mundurowych				Ethics in uniformed services					
Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe						Obowiązuje od roku ak. 2020/2021			
Poziom: I st. licencjacki			Profil: Praktyczny		Grupa zajęć: Nauki podstawowe				
Semestr: 3		Forma zaliczenia: Z - zaliczenie na ocenę		Punkty ECTS: 2		Zajęcia do wyboru: Nie		Język zajęć: polski	
Forma zajęć i liczba godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych:									
Wykład 15 / 8		Konwersatorium 15 / 8						Suma godzin: 30 / 16	
Specjalność:									
Nazwiska osób odpowiedzialnych za zajęcia: mgr Ewa Bielicka- Piesyk									
Opis zajęć: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami teoretycznymi, istotą i podstawami prawnymi kanonów etycznych funkcjonariuszy służb mundurowych w Polsce. Przedmiot realizowany jest w kilku blokach tematycznych. Pierwszy z nich odnosi się do specyfika etyki zawodowej służb mundurowych w kontekście ewolucji europejskich koncepcji etycznych, powinności wobec państwa i oczekiwań społecznych wobec tych służb. Drugi blok dotyczy analizy rozwiązań etycznych obowiązujących w poszczególnych służbach w kontekście możliwości i ograniczeń czynników kształtujących etyczne zachowania w służbach mundurowych. Celem trzeciego bloku jest analiza wybranych problemów życia społecznego w służbach mundurowych w kontekście zasad etyki zawodowej poszczególnych służb oraz omówienie możliwości ich ograniczenia.									
Cele dydaktyczne:									
Przekazanie studentom wiedzy, umiejętności i kompetencji dotyczących podejmowania decyzji wynikających z pełnionych funkcji w perspektywie etycznej									
Przekazanie wiedzy na temat standardów etyki w służbach mundurowych									
Rozwijanie zdolności identyfikowania i rozwiązywania problemów etycznych w służbach mundurowych obszarze sposobu ich realizacji oraz interpretacji skutków zachowań etycznych i nieetycznych									
Rozwijanie wrażliwości studenta na wartości i zachowania zgodne ze standardami etycznymi w służbach mundurowych.									
Metody dydaktyczne:						Metody oceniania:			
MP1	wykład informacyjny					MO1	test kontrolny		
MS1	metoda sytuacyjna					MO2	aktywność w trakcie zajęć		
MS2	dyskusja dydaktyczna								

Wykład

W1	Specyfika etyki zawodowej służb mundurowych w kontekście ewolucji europejskich koncepcji etycznych (etyka: cnoty, obowiązku, użyteczności, umowy społecznej, uprawnień).
W2	Rola i znaczenie poczucia bezpieczeństwa w kontekście nauki o bezpieczeństwie, zadań państwa i oczekiwań społecznych. Zadania służb mundurowych wynikające ze Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP –12 maja
W3	Etyka w działalności służb mundurowych i wynikające z niej powinności wobec państwa i społeczeństwa. Różnice i podobieństwa celów etyki w zarządzaniu służbami państwowymi i organizacją biznesową.
W4	Możliwości i ograniczenia czynników kształtujących etyczne zachowania w służbach mundurowych w kontekście obowiązującego prawa, etyki osobistej, motywacji, kultury organizacyjnej i zachowania.
W5	Metody budowania infrastruktury etycznej. Podobieństwa / różnice w zakresie zasad i wartości wynikające ze specyfiki organizacji biznesowych i służb mundurowych
W6	Miejsce Kodeksu Etycznego w etyce zarządzania służbami mundurowymi i innymi organizacjami w tym podobieństwa i różnice oraz korzyści dla organizacji, przełożonych, pracowników i innych interesariuszy z jego wprowadzenia i przestrzegania.
W7	Rola i znaczenie przełożonych w budowaniu etycznej infrastruktury organizacji
W8	Stres i wypalenie zawodowe w służbach mundurowych a etyczne aspekty -użycia broni palnej, działań operacyjno-rozpoznawczych, kontakt z przemocą innych i śmiercią. Umiejętność radzenia sobie ze stresem

Konwersatorium

K1	Dylematy etyczne w działalności służb mundurowych. Psychologiczna analiza mechanizmu podejmowania decyzji w sytuacji dylematów etycznych w oparciu o trójkąt nadużyć Donalda Cressey 'a .
K2	Różnice i podobieństwa zasad etycznych w służbach mundurowych na przykładzie Policji, PSP, Służby Więziennej. Omówienie różnic w postrzeganiu i definiowaniu bezpieczeństwa (jako wartości, stanu i potrzeby)
K3	Podobieństwa i różnice kontekstu etycznego sytuacji trudnych w służbach mundurowych na podstawie wybranych przykładów w oparciu o koło konfliktów Ch. Moore'a .
K4	Mobbing. Analiza zjawiska mobbingu (definicja prawna, fazy, rodzaje zachowań mobbingowych wg .Leymana) w kontekście przyczyn organizacyjnych i osobowych oraz odpowiedzialności prawnej organizacji. Rola menedżerów i organizacji w zwalczaniu zjawiska
K5	Obecność dyskryminacji, stereotypów i uprzedzeń w społeczeństwie w kontekście ich cech i funkcji w życiu społecznym oraz roli służb mundurowych w ich niwelacji.
K6	Korupcja. Omówienie form i skutków korupcji dla gospodarki, organizacji i interesariuszy
K7	Rola i znaczenie pracy zespołowej w służbach mundurowych w tym: cechy, filary i czynniki decydujące o efektywności zespołu
K8	Wpływ wartości ponadczasowych na realizację celów systemu bezpieczeństwa narodowego. Dyskusja wokół etyki uprawnień i obowiązku w świetle kultury bezpieczeństwa)

Literatura podstawowa

1 Buśko P, Geneza etyki służb mundurowych w świetle wartości ponadczasowych, Etyka codzienności jako element kultury bezpieczeństwa, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron” w Krakowie, Kraków 2015
2 Piwowarski J, Fenomen bezpieczeństwa. Pomędzy zagrożeniem a kulturą bezpieczeństwa, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron” w Krakowie, 2015

Literatura uzupełniająca

1 Adamczyk J. Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw. Teoria i praktyka, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2009.
2 Rybak M. Etyka menedżera – społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstwa, PWN, 2004.

Źródła dodatkowe

1 Zarządzenie nr 805 Komendanta Głównego Policji z 31 grudnia 2003 r. w sprawie „Zasad etyki zawodowej policjanta” Dz. Urz. KGP z 7 stycznia 2004 r., nr 1, poz. 3.
2 Zasady etyki zawodowej PSPfile:///C:/Users/Ewa/Downloads/ZASADY_ETYKI_ZAWODOWEJ_FUNKCJONARIUSZY_PA%C5%83STWOWEJ_STRA%C5%BBY_PO%C5%BB
3 Regulamin 1/2010 Dyrektora Generalnego z dnia 18.10.2010 w sprawie .zasad etyki zawodowej funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej w: https://edu.cossw.pl/mod/book/view.php?id=2376&chapterid=68
4 Zarządzenie Nr 11 Komendanta Straży Granicznej z dnia 20 marca 2003 r. w sprawie Zasad etyki zawodowej funkcjonariuszy Straży Granicznej w: https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzienniki-resortowe/zasady-etyki-zawodowej-funkcjonariuszy-strazy-granicznej-33879439
5 KODEKS ETYKI Pracowników Urzędu miasta stołecznego Warszawy w: http://ursynow.pl/wp-content/uploads/2014/09/Kodeks-Etyki.pdf

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia zajęć jest uzyskanie pozytywnego wyniku testu kontrolnego. Ocena z testu może zostać podniesiona w wyniku aktywności na zajęciach konwersatoryjnych.

Przykłady pytań zaliczeniowych

Wymień zasady

Obciążenie pracą studenta

Studia stacjonarne/niestacjonarne

Forma pracy studenta	Wykład		Konwersatorium		Suma	
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	15 g	8 g	15 g	8 g	30 g	16 g
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu	5 g	10 g			5 g	10 g
Przygotowanie się do zajęć			10 g	14 g	10 g	14 g
Przygotowanie się do kolokwium	5 g	10 g			5 g	10 g
Realizacja zadanych ćwiczeń i zadań						
Przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń						
Przygotowanie projektu / pracy						
Przygotowanie się i udział w egzaminie						
	25 g	28 g	25 g	22 g	50 g	50 g

Efekty uczenia się	KEK	Treści kształcenia	Metody dydaktyczne	M. oceniania
zna i rozumie istotę procesu zarządzania organizacją stosując określony system etyczny	K_W03	W3 W4	MP1	MO1

zna i rozumie kontekst prawny i etyczny obowiązujący w relacjach międzyludzkich wynikający z zadań służb mundurowych	K_W05	W1-W8 K1-K8	MP1 MS1 MS2	MO1 MO2
posiada wiedzę na temat wartości ponadczasowych i znaczenia ewolucji europejskich koncepcji etycznych mających wpływ na ich praktyczne zastosowanie w etyce służb mundurowych	K_W07	W1 W6 K3 K8	MP1 MS1 MS2	MO1 MO2
zna poszerzoną terminologię stosowaną w zakresie zagadnień dotyczących etyki w służbach mundurowych	U_W09	W1-W8 K1-K8	MP1 MS1 MS2	MO1 MO2
potrafi posługiwać się wiedzą o normach etycznych i prawnych w procesie podejmowania decyzji (sytuacje stresowe, zagrożenia	K_U01	W2 W8 K1 K3	MP1 MS1 MS2	MO1 MO2
dzięki pracy z innymi służbami, znajomości powinności wobec państwa i społeczeństwa oraz zasad etyki w służbach mundurowych potrafi	K_U03	W3 W7 W8 K2 K7	MP1 MS1 MS2	MO1 MO2
potrafi w ramach współpracy z innymi dostosować i posługiwać się specjalistycznym słownictwem z zakresu etyki służb mundurowych	K_U04	W2 W4 W5 W6 K7	MP1 MS1 MS2	MO1 MO2
w oparciu o wiedzę na temat obowiązujących zasad prawnych i etycznych obowiązujących w służbach mundurowych potrafi prezentować własne stanowisko w dyskusjach na temat bezpieczeństwa narodowego w kontekście odmiennych opinii i poglądów	K_U05	K1-K8	MS1 MS2	MO2
potrafi wypełniać obowiązki obywatelskie zgodnie z zasadami etyki i prawa uwzględniając oczekiwania społeczne wobec służby którą reprezentuje	K_K03	W2 W4 K1 K3	MP1 MS1 MS2	MO1 MO2
potrafi w sposób profesjonalny i etyczny stosować standardy etyki służb mundurowych w pracy zawodowej oraz działalności publicznej	K_K06	K1-K7	MS1 MS2	MO2